

Ontzaglijke verantwoordelijkheid voor ieder, die de pen ter hand neemt. Hoe dichter we bij God leven, hoe meer we biddend werken: hoe geestelijker ons bestaan is, hoe beter werk we zullen voortbrengen. Niet de vraag of we tien of vijf of twee talenten ontvingen beslist voor ons bestaan als auteur.

Het is en blijft een feit, dat menschen als Bunyan en Thomas à Kempis alleen door hun gemeenschap met God en de bezieling des Heiligen Geestes tot het scheppen van hooge Christelijke kunst zijn bekwaamd.

Schrijven is zaaien. Edgar Poe heeft een stroom van vergiften los doen breken over begaafden en onbegaafden. Een bron, die bronnen deed opspuiten. Thomas à Kempis en Bunyan bevredigen nu nog het hart van de meest kunstzinnige grootheid en den eenvoudigsten geloovige. Twee sterke tegenstellingen. Schrijven zonder, schrijven met God!

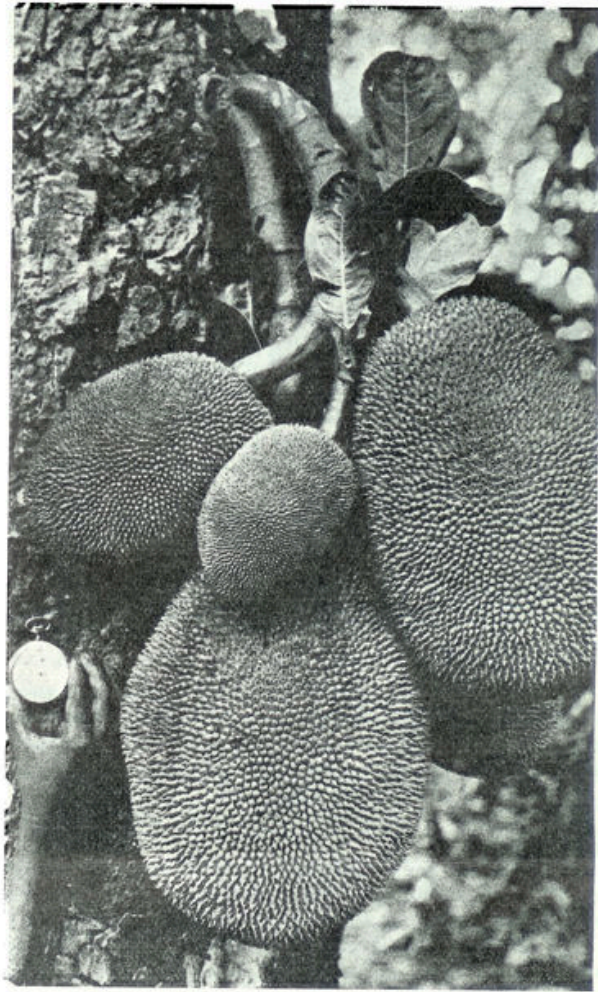
Laten we biddend zaaien. Niet glimlachen noch smaden, wanneer de mensch met één literair talent ook voor God wil getuigen. Zelf kennend ons eigen hart, waarin al het booze der wereld zoo'n geschikt klankbord vindt, vol medelijden met anderen, die geen tegenwicht bezitten tegen Satans aanvallen, vol vurige liefde tot den Heiland, die ons van alle geweld des Satans verlost en zijn leven gaf om ons uit den dood op te wekken in gemeenschap met den Heiligen Geest, die in ons de verworven verlossing beschut en behoudt.

Wij leven in een tijd van geestelijke vergiftiging. De satan neemt krant en tijdschrift en boek, wetenschap en kunst in bezit. Het lijkt een bitter beetje op het Duizendjarig Vrederijk, waarin we (volgens sommige theologen) zouden moeten leven. Integendeel, de verborgenheid der ongerechtigheid openbaart zich, niet het minst in de Pers, in de kunst, vooral de literaire.

Laten wij, die als grooten of als kleinen leiding hebben te geven, steeds dieper beseffen, dat we van elk ijdel woord, ook het gedrukte, rekenschap hebben af te leggen voor Hem, die rechtvaardig zal oordeelen.

Maranatha. In het licht van Jezus' wederkomst gaan we zaaïend voort. Geve God, dat het vuur des Heeren ons werk niet als hout, hooi en stoppelen verteert, maar heiligt.

JOH^a BREEVOORT

De vruchten van den Braziliaanschen Jacoboom, bevattende duizenden zaden, elk zoo groot als een hazelnoot, deze zaden worden geroosterd gegeten.

MUZIEK

DOOR LEO MENS

EEN VRAAG OM IETS OP MUZIKAAL gebied voor Timotheüs!
Eenerzijds voldoe ik gaarne aan dat verzoek, maar anderzijds is het om meer dan één reden moeilijk, om over muziek te „schrijven.”

Niet alleen toch is het onderwerp zoo véél-omvattend, de ideeën daarover zóó veelvuldig, dat het moeilijk is, niet in 'n chaos van gedachten verward te raken, maar, behalve dat, is het niet gemakkelijk, om met woorden te benaderen de dingen, die vaak 't diepst van 's menschen ziele-leven raken kunnen. Want, wie kan, om 'n voorbeeld te geven, het zoo enorm-veel omvattende en het zoo diep-ingrijpende gevoel van „liefde” met woorden benaderen??

Dat zijn dingen, die men zelf doorleven, zelf ervaren moet, en — in veel gevallen spreekt men daar eigenlijk maar liever niet over.

Iets dergelijks is het nu met de omschrijving van „muziek.”

En toch zullen we trachten, zij het dan maar met enkele dingen, iets uit dit zoo rijke leven aan te stippen.

Muziek, wát een kracht kán daarvan uitgaan!

Maakt om te beginnen de Bijbel er niet op tal van plaatsen melding van?

Verschillende profeten toch profeteerden „musiceerend”!

We zien hieruit al, welke magische krachten reeds door de ouden aan rythme en muziek werden toegeschreven.

In Samuëls tijd werd in de profetenscholen de muziek beoefend.

Verhaalt 1 Samuël 10 : 5—13 niet van 'n profetenschaar, die den nieuw gekozen koning Saul begroetten en daarbij waarzegden op cithers, harpen en cymbalen?

2 Kon. 3 : 15 ... En het geschiedde als de speelman op de snaren speelde, dat de hand des Heeren op hem kwam.”

Neem het klassieke voorbeeld van David en Saul!

Waren het niet de tonen van den eenvoudigen, en — we zouden bijna zeggen, juist daardoor zoo in-muzikalen Joden-jongen, die den neurasthenicus tot rust wist te brengen?

De historische kritiek leert dan ook, dat in den tijd toen de psalmen ontstaan zijn, dichtzang- en instrumentale kunst, alsmede gebaar- en bewegingskunst, ten inrigste met elkaar verbonden waren.

Ja, zelfs in de lijdensgeschiedenis wordt er melding van gemaakt, dat Jezus en de discipelen een lofzang zongen, en — is het niet Paulus, die opwekt tot het zingen van „nieuwe liederen“?

En zijn er ook niet andere cultuur-volken, die de werking van muziek hoogelijk waardeerden?

Van de Grieken zijn afbeeldingen bekend, waarbij door de kracht der tonen wilde dieren getemd en steenen vermurwd werden.

Dit is uit den aard der zaak, (vooral door ons, nuchtere Hollanders) niet in letterlijken zin, maar in symbolischen zin op te vatten.

Karakters of gemoederen, die ontembaar waren, werden in de goede banen gebracht, of — als ze hard als steen waren, vermurwd door de kracht der tonen.

Is de kracht van het lied ook niet duidelijk tot uiting gekomen bij de terechtstellingen der martelaren in de eerste eeuwen onzer jaartelling? Juist die liederen, woord en toon, waren vaak aanleiding, dat anderen zich tot de nieuwe leer bekeerden.

Een feit, dat zich bij de vele terechtstellingen vooral in Frankrijk tijdens de geloofsvervolgingen in de 16e eeuw herhaalde.

Ook daarbij werden psalmmelodieën aangeheven, die tot op den huidigen dag nog altijd een kracht blijken te zijn.

Er zijn er die meenen, dat muziek en zang een zeker soort franje is, 'n franje, die vaak verbleekt en verdord is, en — die toch eigenlijk wel van het nuchtere, praktische, zakelijke leven van den tegenwoordigen tijd vooral, — best kan worden afgeknipt.

Maar — zoo vragen we ons af, is dit niet een schromelijke dwaling?

's Menschen geest toch heeft noodig een taal, die bij machte is, de diepere menselijke zieleroerselen tot uiting te brengen.

En zulk een taal is ten eenenmale de muziek! Daar, waar 't woord vaak te kort schiet, komt rythme, melodie en harmonie, — d.i. muziek — te hulp.

We gaan verder. 's Menschen geest heeft vaak noodig 'n opwekking van innerlijke spankracht, van energie.

Tot de verschillende middelen, die God daartoe gaf, behoort zeker niet in de laatste plaats de muziek. Hoe vaak kan ook de muziek, mits op de juiste wijze in ons opgenomen of door ons weergegeven, niet „communie“ geven met groote geesten, geesten, die van God begenadigd waren!

Een van de allereerste voorwaarden, waaraan goede muziek, (dit geldt trouwens alle kunst-uitingen) moet beantwoorden, is „volstreckte waarheid“ d.w.z. 'n-zoo-juist-mogelijke weergave door middel van de materie van datgene wat de kunstenaar te zeggen heeft, van dat, waardoor hij aangeraakt werd.

Zijn er andere factoren aanwezig, zooals persoonlijke ijdelheid of geschitter met techniek, dan is zulk een „kunstwerk“ al dadelijk ten doode opgeschreven, zulk kunstwerk bevat geen kiemen van „duurzaamheid.“

Vooraf geldt daarom het Bijbelwoord voor den waarachtigen kunstenaar, „eigen leven te moeten verliezen.“

Hij moet zich geheel en al in dienst stellen van de idee, zich openstellen voor datgene wat hem gezegd, wat hem gebracht wordt, we zouden kunnen zeggen: hij moet beginnen met naar Gods stem te leeren *luisteren*, om dan daarna die passiviteit om te zetten in een groote activiteit, die vaak z'n geheele wezen verteert!

Al het andere is eenvoudig „maakwerk.“

De geschiedenis leert dan ook, dat als technisch geschitter tot doel gesteld wordt, de ondergang onherroepelijk nabij is.

En zoo vermenigvuldigen zich, al schrijvende weg, de gedachten over dit zoo rijke onderwerp.

Met die techniek toch, de natuur-wetenschappelijke techniek bijv. staan we midden in 'n brandend vraagstuk van onzen tijd!

Vragen we ons niet dikwijls bij het hooren of bij het zien van een modern kunstwerk af, of 'n geraffineerde techniek niet daarbij vaak op het eerste plan komt te staan?

En toch . . . hoewel dit dikwijls zoo *schijnt*, moeten we toch met ons oordeel, ook over menig modern kunstwerk, heel voorzichtig zijn.

Bij 't herhaald zien of hooren van 'n kunstwerk kan het ons soms als ineens 'n openbaring zijn, dat er toch „inspiratie“ achter zit.

En, wanneer we dat beleven, zouden we dan ook niet tot de erkenning komen, dat het Goddelijke en het schoone zeer dicht bij elkaar zijn, ja feitelijk één Bron is?

In ons land wordt meestal tegen 'St. Nicolaas de schoen klaar gezet, waarin de goede bisschop zijn gaven kan neerleggen. De Engelsche kinderen hangen hun kousen boven den schoorsteenmantel, vol verwachting, wat ze den volgenden morgen zullen inhouden.